

BESTANDSPLAN FOR ELG

SØR-VARANGER
BESTANDSPLANOMRÅDE
PERIODEN 2023-26

**Utarbeidet av Finnmarkseiendommen
i samråd med bestandsplangruppa
februar 2023**

INNHOOLD

1.0. Grunnlag	3
1.1. Avgrensning	3
1.2. Organisering og planprosess	3
2.0. Bestandsanalyse fram til 2022	4
2.1. Innledning	4
2.2. Sør-Varanger – hele bestandsplanområdet	5
2.3. Delbestand Neiden-Munkefjord	10
2.4. Delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv	13
2.5. Delbestand Pasvik	17
3.0. Plan for 2023-26 – mål og virkemidler	21
3.1. Mål for planperioden	21
3.2. Avskytingsmodell	21
3.3. Avskytingsplaner	21
3.4. Andre tiltak	24
4.0. Søknad	26

1.0. Grunnlag

1.1. Avgrensning

Sør-Varanger bestandsplanområde dekker i hovedsak leveområdene for elgbestanden som kalles «Sør-Varanger-stammen». Bestanden har Tana-Varanger-stammen som tilgrensende nabobestand i nordvest.

Bestandsplanområdet er i planen delt inn i 3 vald (delbestander) med til sammen 35 jaktfelt i 2022; 1) Neiden-Munkefjord (11 felt) i nordvest, 2) Jarfjord-Grense Jakobselv (6 felt) i nordøst og 3) Pasvik (18 felt) i sør.

Finnmarkseiendommen har siden 2015 hatt en samarbeidsavtale med private grunneiere i Jarfjord (Jarfjordeiendommen)¹. Avtalen innebærer at privatvaldet Storslåttent/Tofte formelt er en del av Jarfjord-Grense Jakobselv og inngår i bestandsplanen for dette valdet.

Bestandsplanens varighet er 4 år, det vil si perioden 2023-26. Planen gjelder for de arealer innenfor planområdet som tilhører Finnmarkseiendommen og Jarfjordeiendommen, samt for annen privat grunn innenfor planområdet hvor Finnmarkseiendommen eventuelt inngår avtaler om elgjakt.

1.2. Organisering og planprosess

Organiseringen av bestandsplanarbeidet er en videreføring av organiseringen som lå til grunn ved utarbeiding av foregående bestandsplaner. Planen er utarbeidet av en lokal bestandsplangruppe^{2,3} bestående av representanter fra grunneier, kommune og brukerinteresser. Følgende er med i bestandsplangruppa for perioden 2023-26:

Aksel Emanuelsen og Ida Helen S. Helland, Sør-Varanger kommune
Geir Thrane og Bjørge Sundfær, Neiden & Omegn JFF
Josefine Bergs og Trond K. Hansen, Sør-Varanger JFF
Ådne H. Jenssen og Oddleif Wara, Pasvikdalen JFF
Ola Johansen, Sør-Varanger bonde- og småbrukerlag
Egil Kalliainen, reinbeitedistrikt 5A/5C-Pasvik
Kristin Hornset og Anders Aa. Ims, Finnmarkseiendommen

Sekretær for gruppen og ansvarlig for skriving av bestandsplanen har vært Anders Aarhun Ims med bistand fra Kristin Hornset.

I det videre planarbeid legges det opp til årlige justeringsmøter, der FeFo i samråd med bestandsplangruppa evaluerer oppnådde resultater i forhold til mål, og videre innarbeider nødvendige justeringer i planen. Jarfjordeiendommen vil kunne bidra med innspill i forkant av møtene.

¹ Ny avtale med Jarfjordeiendommen for perioden 2023-26 ble inngått i februar 2023. Avtalen innebærer blant annet at Finnmarkseiendommen hvert år avgir ett dyr av sin kvote til Jarfjordeiendommen.

² Bestandsplangruppas sammensetning skal være som følger: Finnmarkseiendommen (2 repr.), kommunen (2 repr. hvorav minst 1 fra administrasjonen), brukerforeninger (2 repr. hver) og landbruks- og reindriftsnæringen (1 repr. hver). I tillegg kan nasjonalparkforvalter for Øvre Pasvik nasjonalpark stille på møtene ved behov.

³ Jarfjordeiendommen, representert ved grunneier Ture Jensen, deltar ikke i bestandsplangruppa, men kan komme med innspill underveis i planarbeidet.

2.0. Bestandsanalyse fram til 2022

2.1. Innledning

Litt jakt- og bestandshistorikk

Barskogen i Pasvik var et av områdene i Finnmark hvor det først etablerte seg en bestand av elg. I 1961 ble det satt i gang elgjakt på denne bestanden, og Sør-Varanger kommune var lenge den største elgkommunen i fylket. I perioden 1976-80 ble det felt flere elg i denne kommunen enn i resten av Finnmark til sammen. Den kraftige avskytingen i disse årene bidro sterkt til at bestanden ble kraftig redusert. Det er først de siste 20 årene at bestanden på ny har begynt å øke igjen. De store endringene i bestanden har sammenheng med trekkforholdene i området. Det generelle bildet har vært at elg fra områdene lenger nord i Sør-Varanger trekker inn mot Pasvikdalen på vinterbeite. En del dyr trekker også over til Finland på vinterbeite. Videre forekommer det trekk av elg fra russisk side av grensen over Pasvikelva og inn i Pasvik. I prosjektet «Elg i Finnmark» er det også dokumentert noen få elg som beveget seg fra vinterbeite nær Varangerbotn i Nesseby til sommerbeite Gallok-området i Neiden-Munkefjord-valdet.

Tidligere utgjorde elg som trakk over fra russisk side en langt større del av vinterbestanden i Øvre Pasvik. Hvorvidt dette var utelukkende elg med sommerbeiter på russisk side eller om det også var elg fra Jarfjord-Grense Jakobselv, som brukte russisk territorium som transittområde, er ikke kjent. Belastningen på vinterbeitene i Øvre Pasvik ble etter hvert for stor. For å avhjelpe dette på ble det over flere år på slutten av 1970-tallet gjennomført vinterjakt i Øvre Pasvik. Vinterjakta tok ut et betydelig antall dyr og bidro sterkt til å redusere belastningen på vinterbeitene. Samtidig ble også en betydelig del av den stasjonære elgbestanden i Sør-Varanger skutt ut. Vinterjakta ble på den måten starten på en lang periode med nedgang i elgstammen i Sør-Varanger. Først omkring årtusenskiftet var beskatningen så lav at bestanden igjen begynte å vokse. Jaktfredning i Øvre Pasvik i årene 2002-05, og moderat avskyting i mange år etter, har bidratt til at bestanden der nå har nådd «gamle høyder».

Etter årene med vinterjakt ble trekket fra russisk side etter hvert også kraftig redusert, antakelig også på grunn av økt beskatning av elgen på russisk side av grensen. Konsentrasjonen av dyr på vinterbeite i Øvre Pasvik ble dermed redusert, og den gjenværende vinterbestanden fordelte seg i tillegg over større områder. Resultater fra trekkregistreringer, utført av Bioforsk (NIBIO) fram til 2010, viste en vesentlig økning i trekket over den russiske grensa. I 2019, etter en lengre periode med bare sporadiske trekkregistreringer gjort av enkeltpersoner, igangsatte NIBIO ett oppfølgingsprosjekt på den russiske trekkelgen. Resultatene fra den første sesongen tydet på økning i «russertrekket» sammenlignet med forrige registreringsperiode. I de påfølgende vintrene har det derimot vært registrert mindre trekkelg⁴.

⁴ Erling Fjellidal (NIBIO) pers.medd. januar 2023.

Bestandsmål

I bestandsplanen for 2019-22 ble det satt opp bestandsmål for hvert enkelt vald (delbestand) innenfor bestandsplanområdet. Tabell 2.1.1 under viser hvordan målsetningen har vært i de tre siste bestandsplanene.

Tabell 2.1.1. Målsetninger i bestandsplan for de ulike valdene (delbestandene) i Sør-Varanger bestandsplanområde, planperiodene 2011-14, 2015-18 og 2019-22. **Endrede bestandsmål i siste planperiode er markert med rødt.**

VALD/DELBESTAND	BESTANDSMÅL 2011-14	BESTANDSMÅL 2015-18	BESTANDSMÅL 2019-22	PRODUKTIVITETSMÅL 2019-22
Neiden-Munkefjord	øke bestand moderat	øke bestand moderat	øke bestand moderat	øke ku/okse til mellom 1,0 og 1,5, opprettholde gode kalvevekter
Jarfjord-Grense Jakobselv	øke bestand	øke bestand	øke bestand	øke ku/okse til mellom 1,0 og 1,5, opprettholde gode kalvevekter
Pasvik	øke bestand moderat	øke bestand moderat	stabilisere bestand (2018-nivå)	stabilisere ku/okse mellom 1,0 og 1,5, opprettholde gode kalvevekter

I bestandsplanen ble det videre satt som mål at

- antall elgpåkjørsler ikke bør overskride 10 tilfeller totalt i planperioden,
- avgang utenom ordinær jakt bør reduseres, og at
- antall døde elg som følge av påkjørsler ikke bør overskride 8 dyr i planperioden.

Bestandsvurdering og datagrunnlag

I kapitlene 2.2 til 2.5 har vi vurdert bestandsutviklingen både for bestandsplanområdet som helhet og for de enkelte delbestander (vald). Vurderingene er i hovedsak gjort på grunnlag av statistikker over felte dyr, slaktevekter, fallvilt og jegerens sett-elg-registreringer. For nærmere beskrivelse av datagrunnlag og metodikk for bestandsvurderinger, se kapittel 2.2 i den generelle rammeplanen.

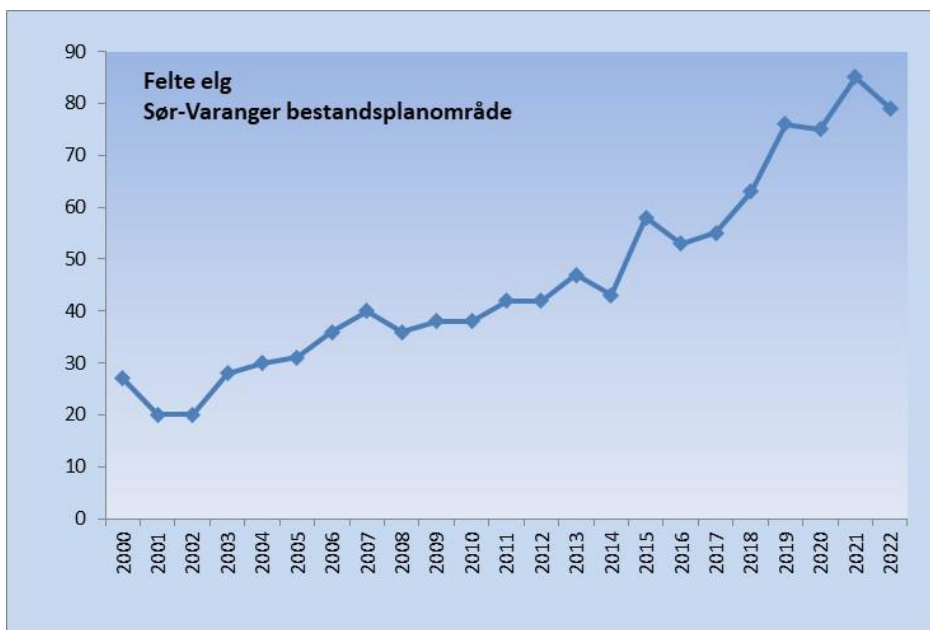
2.2. Sør-Varanger - hele bestandsplanområdet

Fellings- og bestandsdata

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for Sør-Varanger bestandsplanområde bakover i tid.

Tabell 2.2.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2003-22.

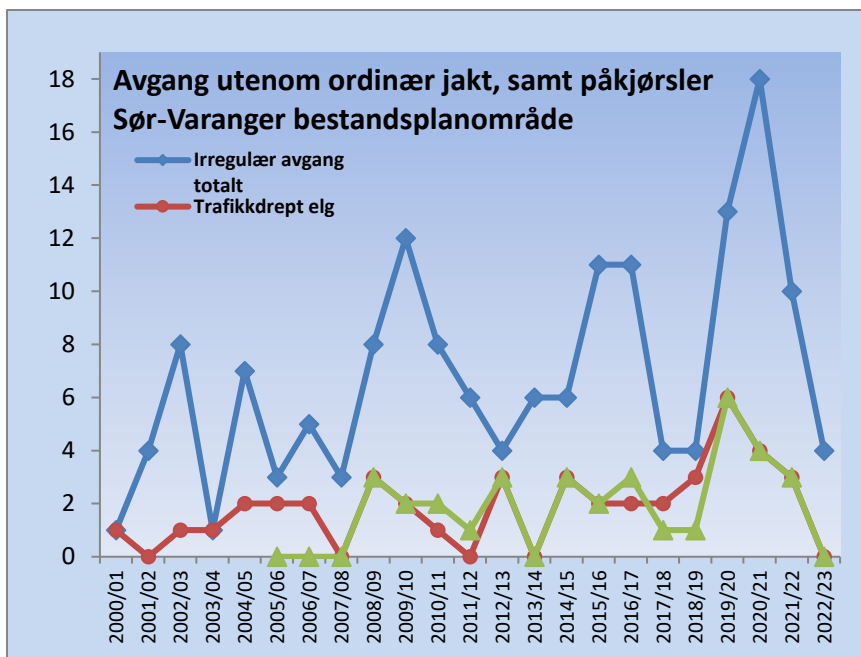
	ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				FELLINGSPROFIL			
		fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	till.-dyr	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings-mål	felte totalt	fellings-% kvote	fellings-% mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+
SØR-VARANGER BESTANDSPLANOMRÅDE	2003	7	8		3	17	7	1	6	2	12	35	26	28	80 %	108 %	Målprofil er satt for delbestander, ikke for hovedbestand		
	2004	8	6	2	2	17	11	3	3	1	12	37	26	30	81 %	115 %			
	2005	11	2	1	3	16	8	5	3	1	14	39	26	31	79 %	119 %			
	2006	19	2		6	26	8	7	5	5	11	53	44	36	68 %	82 %			
	Totalt	45	18	3	14	76	34	16	17	9	49	164	122	125	76 %	102 %		Fellingsprofil 2003-06: 67 % 13 % 60 % 39 %	
	2007	17	4		6	29	17	4	2	1	16	56	44	40	71 %	91 %		Målprofil er satt for delbestander, ikke for hovedbestand	
	2008	13			13	25	13	2	7	3	11	56	44	36	64 %	82 %			
	2009	13	1		16	27	8	5	7	2	16	57	44	38	67 %	86 %			
	2010	10	7		7	27	13	1	3	5	16	51	42	38	75 %	90 %			
	Totalt	53	12		42	108	51	12	19	11	59	220	174	152	69 %	87 %	Fellingsprofil 2007-10: 75 % 8 % 59 % 39 %		
	2011	14	9		8	30	18	4	2	5	13	61	48	42	69 %	88 %	Målprofil er satt for delbestander, ikke for hovedbestand		
	2012	6	9	2	13	31	14	3	3	4	18	61	48	42	69 %	88 %			
	2013	5	12	2	14	31	14	3	6	2	22	64	50	47	73 %	94 %			
	2014	3	13	2	14	31	12	4	5	5	17	63	50	43	68 %	86 %			
	Totalt	28	43	6	49	123	58	14	16	16	70	249	196	174	70 %	89 %		Fellingsprofil 2011-14: 71 % 8 % 59 % 40 %	
	2015		24		14	26	23		10	3	22	64	46	58	91 %	126 %	Målprofil er satt for delbestander, ikke for hovedbestand		
	2016	3	21		14	26	20	1	7	7	18	68	54	53	78 %	98 %			
	2017	4	21		13	27	26	1	6	4	18	69	55	55	80 %	100 %			
	2018	7	21		10	27	31	4	3	1	24	70	59	63	90 %	107 %			
	Totalt	14	87		51	106	100	6	26	15	82	271	214	229	85 %	107 %		Fellingsprofil 2015-18: 86 % 3 % 54 % 36 %	
	2019	8	24		16	35	33	1	5	6	31	89	72	76	85 %	106 %	Målprofil er satt for delbestander, ikke for hovedbestand		
	2020	9	25		16	35	35	1	8	6	25	93	80	75	81 %	94 %			
2021	9	22	3	17	36	25	7	9	9	35	95	80	85	89 %	106 %				
2022	14	20	3	16	38	28	10	4	7	30	93	85	79	85 %	93 %				
Totalt	40	91	6	65	144	121	19	26	28	121	370	317	315	85 %	99 %	Fellingsprofil 2019-22: 76 % 6 % 56 % 38 %			

Figur 2.2.1. Felte elg i Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2000-22.

Tabell 2.2.2. Avgang utenom ordinær jakt i Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2007/08 – 2022/23 (per 15.02.2023), fordelt på dyrekategori og tapsårsak.

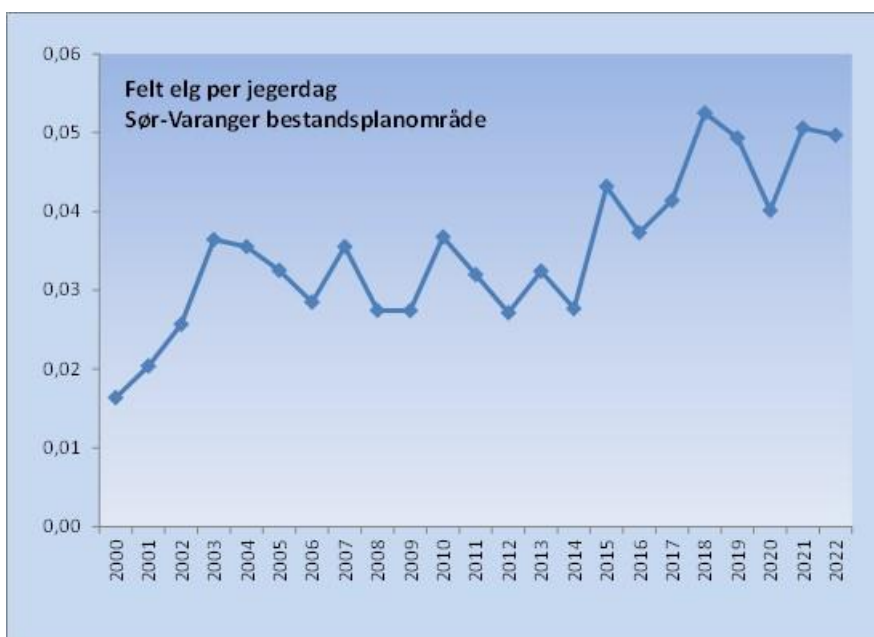
ÅR	ANNEN AVGANG - DYREKATEGORI						ANNEN AVGANG - ÅRSAK					TOTAL AVGANG		
	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	ukjent	påkjørt	druknet	fast i gjerde e.l.	rovdyr	andre årsaker	jakt-uttak	annen avgang	sum
2007/08		2		1					2		1	40	3	43
2008/09	2	3		1		2	3		2	1	2	36	8	44
2009/10		4			2	6	2	1	2	6	1	38	12	50
2010/11			1	1	4	2	1		1	1	5	38	8	46
Totalt	2	9			6	10	6	1	7	8	9	152	31	183
2011/12	1		4		1			1	2		3	42	6	48
2012/13	1	1		1	1		3		1		1	42	4	46
2013/14		1	1		4				1	4	1	47	6	53
2014/15	1	1			4	1	2	1	1		3	43	7	50
Totalt	3	3			10	1	5		4		8	174	23	197
2015/16	6	2		1	1	1	2		1	1	7	58	11	69
2016/17	2	1	1	2	6		3	1	1		10	53	12	65
2017/18	1	1	2				1				4	55	4	59
2018/19		1	2		1		2				2	63	4	67
Totalt	9	5			8	1	7	1	2	1	23	229	31	260
2019/20	2	2	1		8		6		1	1	5	76	13	89
2020/21	5	4		2	7		4	1	1		12	75	18	93
2021/22	3	1		1		1	3				4	85	6	91
2022/23	2			1		1	2				4	79	4	83
Totalt	12	7			15	2	13	1	2	1	25	315	41	356

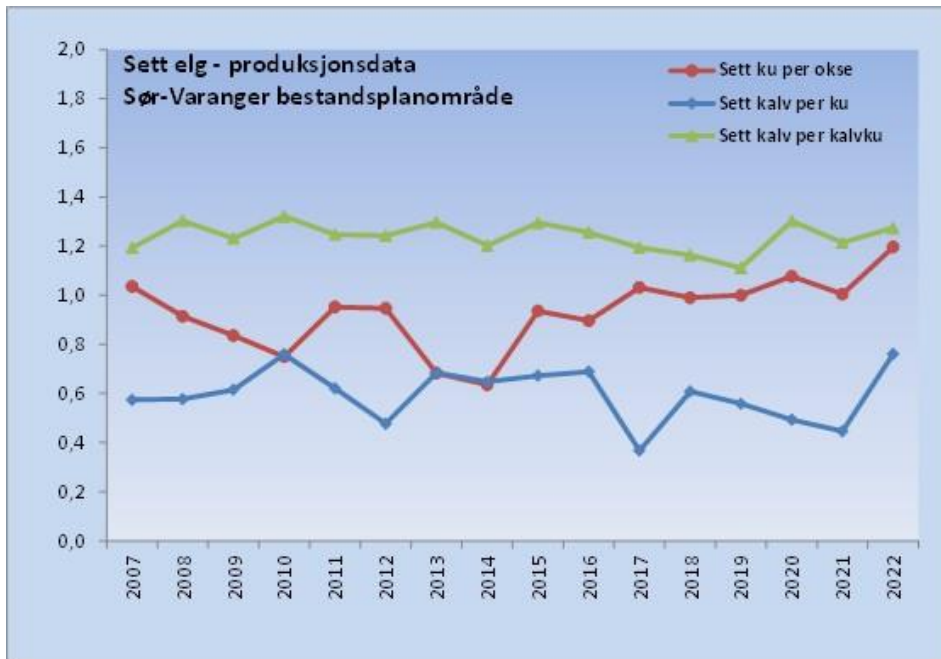
Figur 2.2.2. Avgang utenom ordinær jakt, samt påkjørsler, i Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2003/04-2018/19 (per 15.01.2023).

Tabell 2.2.3. Sett elg-data for Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2011-22.

SØR-VARANGER															
BESTANDSPLANOMRÅDE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2011-14	2015-18	2019-22
Antall observasjoner	585	784	823	555	817	730	870	881	1309	1432	1973	1364	2747	3298	6078
Sett elg per jegerdag	0,42	0,50	0,54	0,33	0,57	0,54	0,59	0,70	0,91	0,70	1,07	0,73	0,45	0,60	0,84
Sett elg per 8-timers dag	0,43	0,52	0,57	0,35	0,61	0,57	0,62	0,73	1,01	0,78	1,22	0,86	0,46	0,63	0,96
Felt elg per jegerdag	0,031	0,026	0,031	0,027	0,040	0,036	0,040	0,050	0,045	0,036	0,045	0,042	0,029	0,041	0,041
Felt elg per 8 timers dag	0,032	0,027	0,032	0,028	0,043	0,037	0,041	0,053	0,049	0,040	0,051	0,050	0,030	0,043	0,047
Sett kalv pr ku	0,62	0,48	0,68	0,65	0,67	0,69	0,37	0,61	0,56	0,49	0,45	0,76	0,60	0,57	0,55
Sett kalv pr kalvku	1,25	1,24	1,30	1,20	1,30	1,26	1,19	1,16	1,11	1,30	1,21	1,27	1,25	1,23	1,22
Andel ku med kalv	0,48	0,37	0,52	0,50	0,50	0,53	0,30	0,51	0,48	0,36	0,36	0,57	0,46	0,45	0,43
Sett ku per okse	0,95	0,95	0,68	0,64	0,94	0,90	1,03	0,99	1,00	1,08	1,00	1,20	0,79	0,97	1,06
Andel kalv i bestanden	23 %	19 %	22 %	20 %	25 %	25 %	16 %	23 %	22 %	20 %	18 %	29 %	21 %	22 %	22 %
Andel okse i bestanden	39 %	42 %	47 %	49 %	39 %	40 %	41 %	39 %	39 %	38 %	41 %	32 %	44 %	40 %	38 %

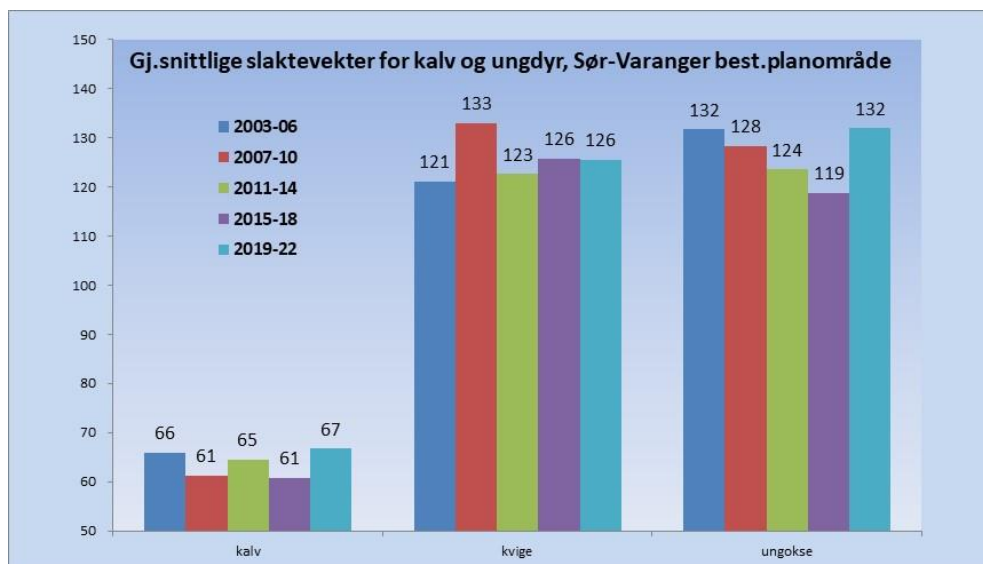
Figur 2.2.3. Felt elg per jegerdag (8 timers-dag) i Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2000-22.

Figur 2.2.4. Produksjonsindekser (ku per okse - kalv per ku - kalv per kalvku) for Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2007-22.

Tabell 2.2.4. Gjennomsnittlige slaktevekter i Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2011-22, og gjennomsnittsvekter per planperiode, perioden 2003-22.

	ÅR	GJENNOMSNI TT LIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv		kvige		ungokse		ku 2 år+		okse 2 år+	
SØR-VARANGER BESTANDSPLANOMRÅDE	2011	61,8	13	120,4	5	130,0	1	156,8	4	201,4	18
	2012	64,9	18	130,3	3	116,3	4	169,7	3	191,5	13
	2013	64,4	22	121,0	2	125,8	5	164,3	3	191,1	14
	2014	66,5	17	120,8	5	125,8	5	165,0	4	219,4	12
	2015	63,5	22	128,0	3	110,3	9		0	196,1	23
	2016	61,7	18	128,6	7	113,8	6	165,0	1	208,8	20
	2017	53,2	18	117,0	4	128,2	5	150,0	1	199,3	26
	2018	63,4	24	135,0	1	138,7	3	160,8	4	221,7	30
	2019	66,4	27	129,3	6	133,2	5	215,0	1	212,6	33
	2020	64,8	25	116,3	6	137,8	8	160,0	1	218,1	35
	2021	67,5	35	124,7	9	125,1	9	189,7	7	215,8	25
	2022	67,6	30	131,1	7	134,0	4	177,9	10	229,3	28
	2003-06	65,9	48	121,0	9	131,7	18	156,1	15	208,2	31
	2007-10	61,3	58	132,9	11	128,2	18	163,5	12	202,7	49
	2011-14	64,6	70	122,6	15	123,5	15	163,5	14	200,4	57
	2015-18	60,8	82	125,8	15	118,8	23	159,7	6	207,2	99
	2019-22	66,7	117	125,5	28	131,9	26	183,3	19	218,7	121

Figur 2.2.5. Gjennomsnittlige slaktevekter per planperiode for kalv og ungdyr i Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2003-22.

Bestandsvurdering

I planperioden 2019-22 ble det i Sør-Varanger bestandsplanområde felt til sammen 315 dyr av en tildelt kvote på totalt 370 dyr. Uttaket var 38% høyere enn i planperioden 2015-18 (229 dyr) og hele 81% høyere enn i perioden 2011-14 (174 dyr). Fellingsprosenten for de siste to planperiodene har vært 85% av kvoten, som er langt høyere enn i de to foregående planperiodene (70% av kvoten). I tillegg er årlige fellingsmålet i antall dyr oppfylt eller overskredet i 5 av 8 år.

Så langt i planperioden (per 15.02.2023) er det i Hjorteviltregisteret registrert en avgang utenom ordinær jakt på 41 dyr. Dette tilsvarer en 30% økning fra planperioden 2015-18 (31 dyr). I tillegg kommer bjørnedrept elg som SNO har registrert, men som per i dag ikke er lagt inn i Hjorteviltregisteret. Ifølge SNO utgjør dette anslagsvis 2-4 dyr per år⁵. Hjorteviltregisteret viser 13 tilfeller av elgpåkjørsler, som alle endte med dødelig utfall for elgen. Dette er nesten 50% økning fra planperioden 2015-18. Målsetningene om redusert irregulær avgang og maksimalt 10 påkjørsler, hvorav maksimalt 8 med dødelig utfall, er derfor ikke nådd i planperioden.

Ut fra «felt elg per jegerdag», fellingsprosent og antall påkjørsler er det liten tvil om at elgbestanden i Sør-Varanger har hatt en sterk økning siden 2014. Bestandsveksten kan sees i sammenheng med forsiktige kvoter og vekstprofiler i avskytingen. I sist planperiode har imidlertid veksten vært mer marginal, som en direkte følge av at kvotene og antall felte dyr har skutt i været. For siste år er bestandsutviklingen nesten helt flat. Dersom en ser statistikken på delbestandsnivå, er utviklingen derimot nokså ulik i de tre delbestandene (se kapitlene 2.2, 2.3 og 2.4).

For Sør-Varanger var det observerte ku/okse-forholdet i bestanden lenge på et underoptimalt nivå, dvs. med færre kyr enn okser (under 1,0). Dette på tross av forsiktig kuavskyting (under 10 % av uttaket) over flere planperioder og lite registrert tap av ku utenom jakt. Fra 2017 har ku/okse-forholdet økt og etablert seg rundt 1,0. Dette er likevel lavere enn gjennomsnittet for Finnmark samlet (1,2) og godt under landsgjennomsnittet (1,7 i 2022).

Slaktevektene for elgbestanden i Sør-Varanger har gjennomgående hatt en positiv utvikling i siste planperiode etter flere år med nedgang. Kalvevektene, som utgjør det klart største datamaterialet, var i siste planperiode på 67 kg i gjennomsnitt, som tilsvarer en økning på 6 kg fra forrige planperiode. Også andre dyrekategorier viser vektøkning. Økning i slaktevekter kan indikere en bestand i generelt god kondisjon. Høstvekter på kalv som indikator på stammens kondisjon bør imidlertid brukes med

⁵ FeFo har mottatt en liste fra SNO med 15 dokumenterte kadaver fra den siste planperioden. De fleste av disse er dokumentert eller antatt bjørnedrept.

varsomhet. Dette fordi kalvevektene i større grad enn for eldre dyr er påvirket av klima- og beiteforholdene foregående sommer, og dermed naturlig har større årssvingninger.

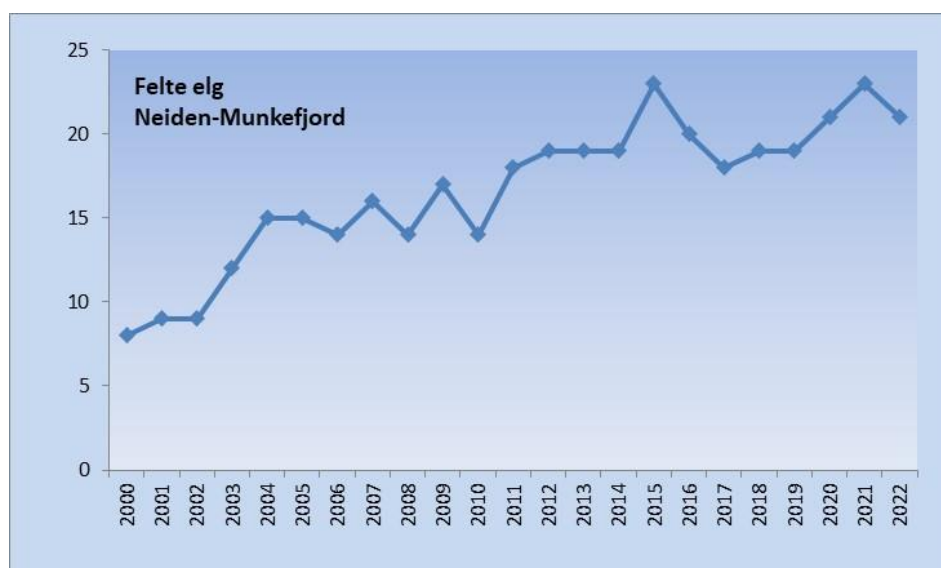
2.3. Delbestand Neiden-Munkefjord

Fellings- og bestandsdata

Datagrunnlaget for delbestanden er noe begrenset, og vi velger derfor å bruke gjennomsnittsindeks for hele planperioder som referanse for bestandsutviklingen. Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Neiden-Munkefjord bakover i tid.

Tabell 2.3.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Neiden-Munkefjord, perioden 2003-22. Røde tall betyr avvik fra målprofilen.

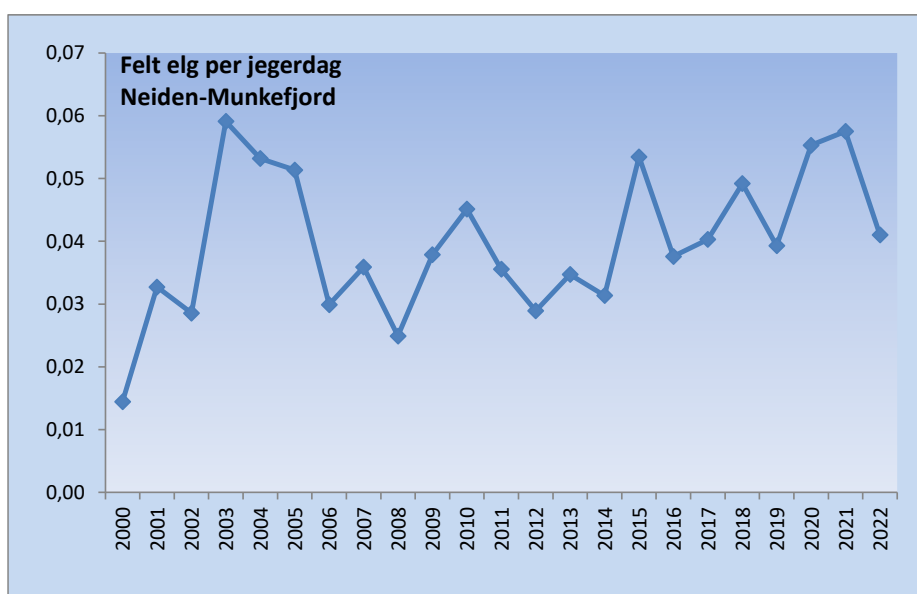
	ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				FELLINGSPROFIL					
		fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	till-dyr	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings-mål	felte totalt	fellings-% kvote	fellings-% mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ungdyr	kalv
NEIDEN-MUNKEFJORD	2003	3	3		1	7		2	1	4		5	14	10	12	86 %	120 %	Målprofil 2003-06:			
	2004	4	2	1		7	1	5	3	1		6	15	10	15	100 %	150 %	max	max	min	min
	2005	5	2			7	4	4	3	1	1	6	18	12	15	83 %	125 %	60 %	15 %	60 %	50 %
	2006	7	2		2	11		2	5	2	2	3	22	19	14	64 %	74 %	Fellingsprofil 2003-06:			
	Totalt	19	9	1	3	32	5	13	12	8	3	20	69	51	56	81 %	110 %	58 %	21 %	55 %	36 %
	2007	7	2		2	11		8		2		6	22	19	16	73 %	84 %	Målprofil 2007-10:			
	2008	5			6	11	2	5	4	2	3	6	24	19	14	58 %	74 %	max	max	min	min
	2009	6			7	11		3	2	5	1	6	24	19	17	71 %	89 %	60 %	15 %	60 %	50 %
	2010	7			2	13		4	1	1	2	6	22	19	14	64 %	74 %	Fellingsprofil 2007-10:			
	Totalt	25	2		17	46	2	20	3	12	5	21	92	76	61	66 %	80 %	80 %	5 %	62 %	34 %
	2011	5	4		4	13		7	1	1	3	6	26	20	18	69 %	90 %	Målprofil 2011-14:			
	2012	2	5		6	13		7		1	3	8	26	20	19	73 %	95 %	max	max	min	min
	2013	1	6		6	13		7		3	1	8	26	20	19	73 %	95 %	60 %	10 %	60 %	50 %
	2014	1	6		6	13		4	1	4	2	8	26	20	19	73 %	95 %	Fellingsprofil 2011-14:			
	Totalt	9	21		22	52		25	2	9	9	30	104	80	75	72 %	94 %	76 %	3 %	64 %	40 %
	2015		10		5	11		9		5		9	26	20	23	88 %	115 %	Målprofil 2015-18:			
	2016		10		5	11		9		4		7	26	20	20	77 %	100 %	max	max	min	min
	2017		10		5	11		10		1		7	26	20	18	69 %	90 %	70 %	10 %	60 %	40 %
	2018		10		3	10		10	1	1		7	23	18	19	83 %	106 %	Fellingsprofil 2015-18:			
	Totalt		40		18	43		38	1	11		30	101	78	80	79 %	103 %	98 %	1 %	51 %	38 %
	2019		11		4	11		11			2	6	26	21	19	73 %	90 %	Målprofil 2019-22:			
	2020		11		4	11		10		2	3	6	26	21	21	81 %	100 %	max	max	min	min
2021		11		4	11		10	1	2		10	26	21	23	88 %	110 %	70 %	10 %	60 %	40 %	
2022		3	8		4	11	10	1	2	1	7	26	21	21	81 %	100 %	Fellingsprofil 2019-22:				
Totalt	3	41		16	44		41	2	6	6	29	104	84	84	81 %	100 %	85 %	2 %	49 %	35 %	

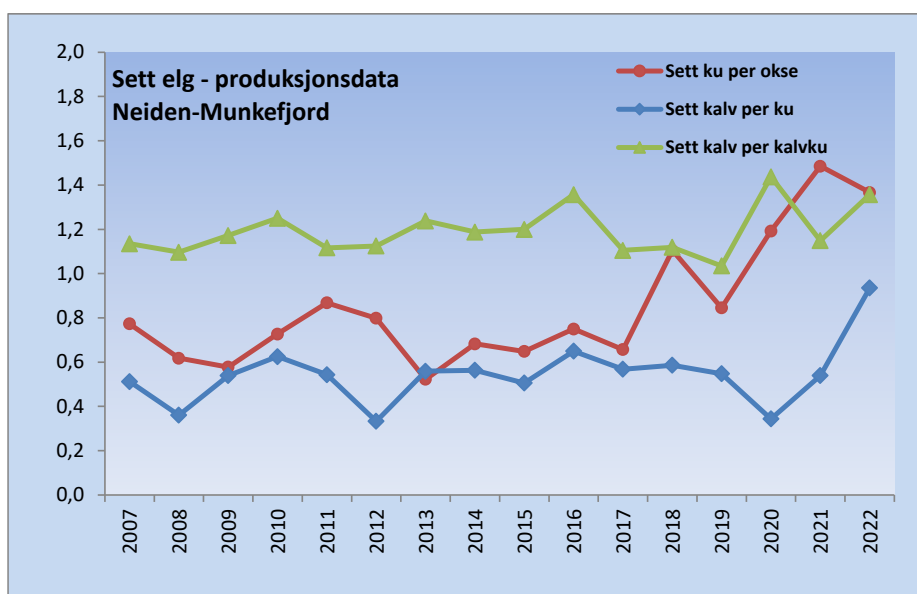
Figur 2.3.1. Felte elg i delbestand Neiden-Munkefjord, perioden 2000-22.

Tabell 2.3.3. Sett elg-data for delbestand Neiden-Munkefjord, perioden 2011-22.

NEIDEN-MUNKEFJORD	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2011-14	2015-18	2019-22
Antall observasjoner	267	348	374	231	289	204	156	306	330	689	493	396	1220	955	1908
Sett elg per jegerdag	0,46	0,52	0,61	0,33	0,58	0,43	0,30	0,71	0,75	1,66	0,98	0,68	0,48	0,49	0,98
Sett elg per 8-timers dag	0,47	0,56	0,68	0,36	0,67	0,48	0,31	0,79	0,81	1,81	1,23	0,77	0,51	0,55	1,12
Felt elg per jegerdag	0,035	0,027	0,031	0,029	0,046	0,033	0,038	0,044	0,037	0,051	0,046	0,036	0,030	0,040	0,042
Felt elg per 8 timers dag	0,036	0,029	0,035	0,031	0,053	0,038	0,040	0,049	0,039	0,055	0,058	0,04	0,032	0,045	0,048
Sett kalv pr ku	0,54	0,33	0,56	0,56	0,51	0,65	0,57	0,59	0,55	0,34	0,54	0,93	0,49	0,57	0,53
Sett kalv pr kalvku	1,12	1,13	1,24	1,19	1,20	1,36	1,11	1,12	1,04	1,44	1,15	1,36	1,17	1,18	1,25
Andel ku med kalv	0,47	0,29	0,45	0,45	0,42	0,47	0,43	0,51	0,50	0,23	0,47	0,68	0,41	0,47	0,42
Sett ku per okse	0,87	0,80	0,52	0,68	0,65	0,75	0,66	1,10	0,85	1,19	1,49	1,37	0,70	0,80	1,21
Andel kalv i bestanden	20 %	13 %	16 %	19 %	17 %	22 %	18 %	24 %	20 %	16 %	24 %	35 %	17 %	20 %	23 %
Andel okse i bestanden	43 %	48 %	55 %	48 %	51 %	45 %	49 %	36 %	43 %	38 %	30 %	27 %	49 %	44 %	35 %

Figur 2.3.3. Felt elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Neiden-Munkefjord, perioden 2000-22.

Figur 2.3.4. Produksjonsindekser (ku per okse - kalv per ku - kalv per kalvku) i delbestand Neiden-Munkefjord, perioden 2007-22.

Tabell 2.3.4. Gjennomsnittlige slaktevekter i delbestand Neiden-Munkefjord, perioden 2011-22, og gjennomsnittsvekter per planperiode, perioden 2003-22.

	ÅR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv		kvige		ungokse		ku 2 år+		okse 2 år+	
NEIDEN-MUNKEFJORD	2011	62,8	6	125,0	3	130,0	1	106,0	1	179,1	7
	2012	63,6	8	130,3	3	110,0	1	0	0	204,6	7
	2013	60,5	8	132,0	1	121,3	3	0	0	180,3	7
	2014	61,1	8	124,5	2	127,3	4	170,0	1	186,3	4
	2015	63,3	9		0	113,0	5	0	0	192,4	9
	2016	58,9	7		0	112,0	4	0	0	190,6	9
	2017	47,1	7		0	140,0	1	0	0	204,7	10
	2018	59,1	7		0	130,0	1	148,0	1	200,6	10
	2019	65,8	6	131,0	2		0	0	0	205,5	11
	2020	60,7	6	113,7	3	119,0	2	0,0	0	217,9	10
	2021	65,0	10	0,0	0	137,0	2	178,0	1	209,0	10
	2022	65,0	7	152,0	1	138,0	2	180,0	1	218,9	10
	2003-06	62,8	19	126,3	3	124,9	9	151,9	11	203,1	14
	2007-10	58,0	21	131,6	5	120,0	12	133,3	3	194,6	20
	2011-14	62,0	30	127,4	9	123,7	9	138,0	2	187,7	25
2015-18	57,5	30		0	116,6	11	148,0	1	197,4	38	
2019-22	64,3	29	125,8	6	131,3	6	179,0	2	212,6	41	

Bestandsmål

I bestandsplanen for 2019-22 var bestandsmålet for delbestand Neiden-Munkefjord at bestanden skulle **økes moderat**. En moderat høy produktivitet skulle sikres gjennom å øke ku/okse-forholdet fra 0,8 (gjennomsnittet i perioden 2015-18) til mellom 1,0 og 1,5. Det var videre et mål å opprettholde gode kalvevekter.

Bestandsvurdering

I planperioden 2019-22 ble det i delbestand Neiden-Munkefjord felt til sammen 84 dyr av en tildelt kvote på totalt 104 dyr. Uttaket var 5% høyere enn i perioden 2019-22 (80 dyr). Fellingsprosenten for perioden endte på 81% av kvoten, som var på omtrent samme nivå som i perioden 2015-18. Fellingsmålet i antall dyr ble oppfylt eller overskredet i 6 av 8 år.

Så langt i planperioden (per 15.02.2023) er det registrert en avgang utenom fellingskvote på 7 dyr. Det vil si et gjennomsnitt på 1,8 fallvilt per år. Til sammenligning ble det registrert hhv. 1,3 og 2,8 fallvilt per år i periodene 2015-18 og 2011-14. Påkjørsler har kostet 3 dyr livet i siste planperiode, mot bare 1 dyr i 2015-18.

Bestandsstatistikken for Neiden-Munkefjord tyder på at bestanden har økt moderat i siste planperiode. «Felt elg per jegerdag» viser at bestanden har økt nokså jevnt siden 2008. Høye fellingsprosenten over flere år gir også klart inntrykk av en bestand i vekst. Til dels store mellomårsvariasjoner kan nok i hovedsak tilskrives et noe begrenset sett-elg-materiale. Bestandsveksten har sammenheng med forsiktige kvoter og vekstprofiler i avskytingen. For siste planperiode indikerer «felt elg per jegerdag» en heller begrenset bestandsvekst (når gjennomsnittsindeksler legges til grunn). At økningen ble så marginal skyldes for en stor del at bestandspila peker klart nedover i 2022.

Når det gjelder fellingsprofilen så har en ikke klart å oppfylle målprofilen. Som i Sør-Varanger for øvrig ble uttaket av okse høyere enn planlagt. Uttaket av ungdyr/kalv (49%) og av kalv alene (35%) ble i tillegg en del lavere enn det som var satt i målprofilen (minimum 60% og 40%). Det gjennomsnittlige ku/okse-forholdet økte fra 0,8 til 1,2 mellom de to siste planperioder. Dette er godt innenfor målsetningen i bestandsplan (1,0 - 1,5). Økt ku/okse-forhold har vært en ønsket utvikling og veldig forventet ut fra den sterkt oksedominerte avskytingen som har vært siden 2015. Responser på denne avskytingsstrategien kom imidlertid mye seinere enn forventet.

Slaktevekta for kalv ligger på 64 kg i gjennomsnitt for siste planperiode. Dette er over godt over snittvekta fra perioden 2015-18 (58 kg). Det har også vært en økning i gjennomsnittlige slaktevekter for øvrige kategorier, men datagrunnlaget her er begrenset og dermed mer usikkert. Økning i slaktevekter kan indikere en bestand i generelt god kondisjon.

Konklusjon

For planperioden 2019-22 var det satt som mål at elgbestanden i Neiden-Munkefjord skulle økes moderat, og at ku/okse-forholdet skulle etableres mellom 1,0 og 1,5. Sett i forhold til en samlet vurdering av sett-elg-data synes utviklingen i bestandens størrelse og sammensetning å være i samsvar med bestandsmålene.

Utviklingen i slaktevekter, med økte vekter for både kalv og eldre dyrekategorier, er også i samsvar med bestandsplanens mål.

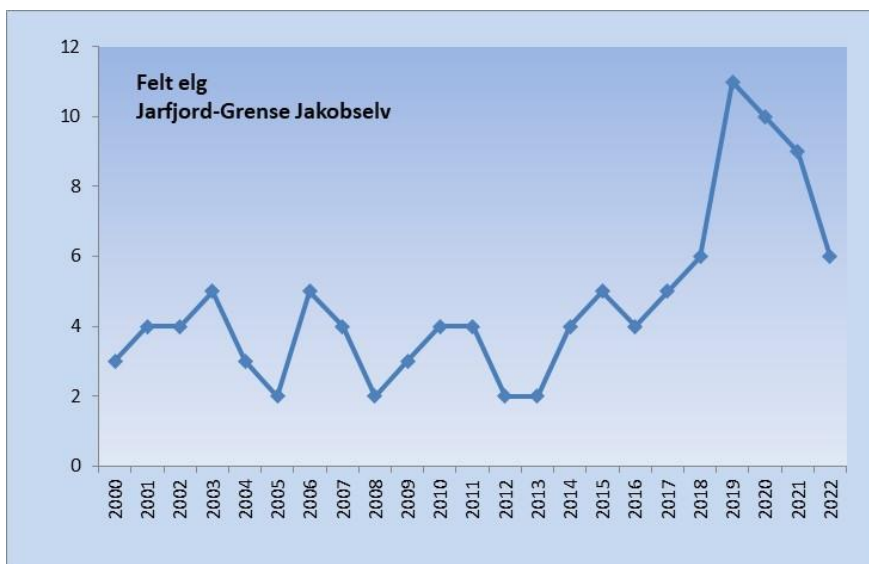
2.4. Delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv

Fellings- og bestandsdata

Datagrunnlaget for sett elg i delbestanden har blitt større etter etablering av flere jaktfelt. Materialet er imidlertid fortsatt såpass begrenset at det bør tolkes med varsomhet. Dette gjør at vi velger å bruke gjennomsnittsindekser for hele planperioder som referanse for bestandsutviklingen. Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv bakover i tid.

Tabell 2.4.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv, perioden 2003-22. **Røde tall betyr avvik fra målprofilen.**

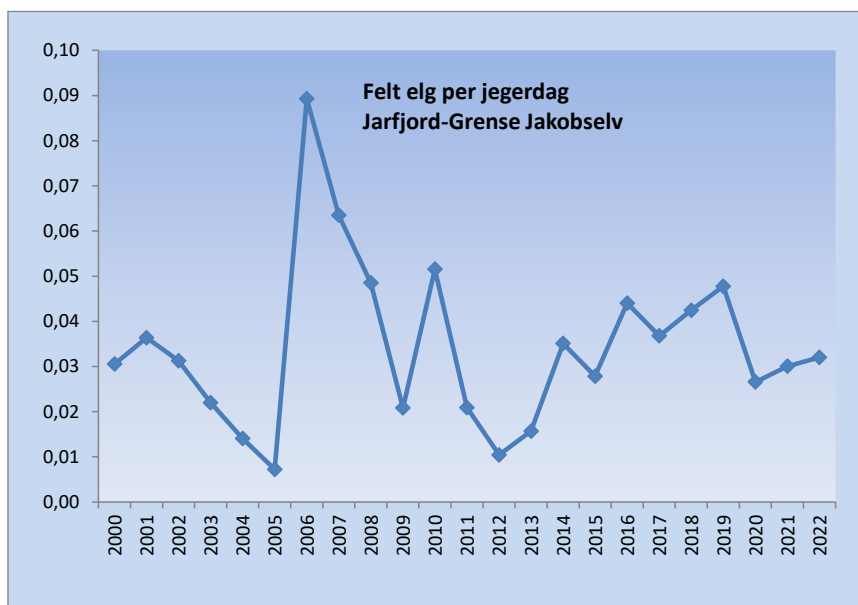
	ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				FELLINGSPROFIL				
		fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	till.-dyr	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings-mål	felte totalt	fellings-% kvote	fellings-% mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ungdyr
JARFJORD-GRENSE JAKOBSELV	2003	1	2	1	4		2			1	2	8	6	5	63 %	83 %				
	2004	1	2		1	4	2		1			8	6	3	38 %	50 %				
	2005	1			2	2	1	1			1	6	4	2	33 %	50 %				
	2006	2			1	2		2		1	2	5	3	5	100 %	167 %				
	Totalt	5	4	5	12	1	7	1	2	5		27	19	15	56 %	79 %				
	2007	1			1	5		1			3	7	4	4	57 %	100 %				
	2008	2			1	2		2				5	4	2	40 %	50 %				
	2009		1		2	2			1		2	5	4	3	60 %	75 %				
	2010	1	1		1	2		2	1		1	5	4	4	80 %	100 %				
	Totalt	4	2	5	11		4	1	2	6		22	16	13	59 %	81 %				
	2011	2			2	2		2	1		1	6	5	4	67 %	80 %				
	2012	1			2	3		1		1		6	5	2	33 %	40 %				
	2013		2		2	2			2			6	4	2	33 %	50 %				
	2014		1		2	2		1		2	1	5	4	4	80 %	100 %				
	Totalt	3	3	8	9		2	2	3	3	2	23	18	12	52 %	67 %				
	2015		2		2	2		2	2		1	6	4	5	83 %	125 %				
	2016		2		2	2		1	1	1	1	6	4	4	67 %	100 %				
	2017		2		2	3		1	1	1	2	7	5	5	71 %	100 %				
	2018		4		3			5			1	7	5	6	86 %	120 %				
	Totalt	10	6	10			9	4	2	5		26	18	20	77 %	111 %				
	2019		5		2	6		4	1	1	5	13	11	11	85 %	100 %				
	2020		5		2	6		5	1	2	2	13	11	10	77 %	91 %				
2021		4		3	6		3	1	2	3	13	11	9	69 %	82 %					
2022		4		2	5		3	1		2	11	10	6	55 %	60 %					
Totalt	18	9	23			15	2	2	5	12	50	43	36	72 %	84 %					

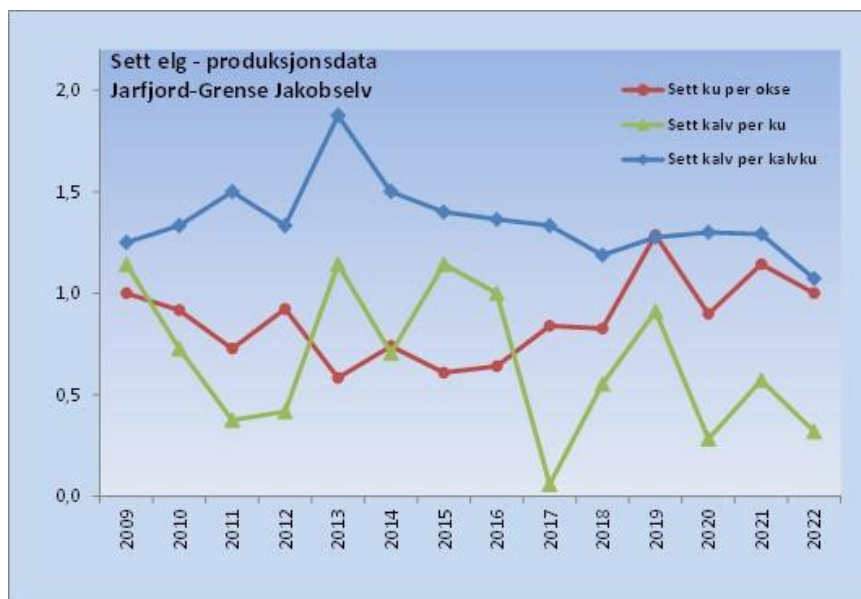
Figur 2.4.1. Felte elg i delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv, perioden 2000-22.

Tabell 2.4.3. Sett elg-data for delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv, perioden 2011-22.

JARFJORD-GRENSE JAKOBSSELV	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2011-14	2015-18	2019-22
Antall observasjoner	23	34	114	54	64	58	154	109	139	136	143	117	225	385	535
Sett elg per jegerdag	0,12	0,17	0,80	0,56	0,36	0,61	1,26	0,75	0,69	0,38	0,46	0,56	0,36	0,71	0,50
Sett elg per 8-timers dag	0,12	0,18	0,89	0,47	0,36	0,64	1,42	0,77	0,66	0,40	0,54	0,62	0,36	0,74	0,53
Felt elg per jegerdag	0,021	0,010	0,014	0,041	0,028	0,042	0,033	0,041	0,050	0,025	0,025	0,029	0,019	0,035	0,031
Felt elg per 8 timers dag	0,021	0,010	0,016	0,035	0,028	0,044	0,037	0,042	0,048	0,027	0,030	0,032	0,019	0,036	0,033
Sett kalv pr ku	0,38	0,42	1,14	0,71	1,14	1,00	0,06	0,55	0,91	0,28	0,57	0,32	0,80	0,42	0,51
Sett kalv pr kalvku	1,50	1,33	1,88	1,50	1,40	1,36	1,33	1,19	1,28	1,30	1,29	1,07	1,69	1,30	1,25
Andel ku med kalv	0,25	0,25	0,57	0,47	0,71	0,69	0,04	0,42	0,64	0,19	0,43	0,30	0,45	0,29	0,38
Sett ku per okse	0,73	0,92	0,58	0,74	0,61	0,64	0,84	0,83	1,29	0,90	1,14	1,00	0,68	0,78	1,06
Andel kalv i bestanden	14 %	17 %	30 %	23 %	30 %	28 %	3 %	20 %	34 %	12 %	23 %	14 %	25 %	15 %	21 %
Andel okse i bestanden	50 %	43 %	44 %	44 %	43 %	44 %	53 %	44 %	29 %	46 %	36 %	43 %	45 %	48 %	38 %

Figur 2.4.3. Felt elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv, perioden 2000-22.

Figur 2.4.4. Produksjonsindekser (ku per okse - kalv per ku - kalv per kalvku) i delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv, perioden 2009-22.

Tabell 2.4.4. Gjennomsnittlige slaktevekter i delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv, perioden 2011-22, og gjennomsnittsvekter per planperiode, perioden 2003-22.

	ÅR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv	kvige	ungokse	ku 2 år+	okse 2 år+					
JARFJORD - GRENSE JAKOBSELV	2011	54,0	1	0	0	188,5	2	0			
	2012		0	0	100,0	1	0	0			
	2013		0	0	135,0	1	0	0			
	2014	60,0	1	125,0	2	0	0	230,0	1		
	2015	70,0	1	0	130,0	1	0	0	221,5	2	
	2016	60,0	1	140,0	1	0	0	0	278,0	1	
	2017	49,0	2	130,0	1	0	0	0	250,0	1	
	2018	58,0	1	0	0	0	0	0	234,5	4	
	2019	74,0	5	141,0	1	144,0	1	0	205,5	4	
	2020	46,5	2	119,5	2	0	160,0	1	223,0	5	
	2021	68,3	3	120,5	2	0	172,0	1	239,3	3	
	2022	63,0	2	0	137,0	1	0	0	230,3	3	
	2003-06	68,0	5	108,5	2	135,0	1	0	183,0	3	
	2007-10	64,0	5	0	145,0	1	166,0	1	215,0	2	
	2011-14	57,0	2	125,0	2	117,5	2	188,5	2	230,0	1
	2015-18	57,2	5	135,0	2	130,0	1	0	238,6	8	
	2019-22	66,2	12	124,2	5	140,5	2	166,0	2	223,1	15

Bestandsmål

I bestandsplanen for 2019-22 var bestandsmålet for delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv at bestanden skulle økes. En moderat høy produktivitet skulle sikres gjennom å øke ku/okse-forholdet fra 0,8 (gjennomsnittet for perioden 2015-18) til mellom 1,0 og 1,5. Det var videre et mål å opprettholde gode kalvevekter.

Bestandsvurdering

I planperioden 2019-22 ble det i delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv felt til sammen 36 dyr av en tildelt kvote på totalt 50 dyr. Uttaket var hele 80% høyere enn i planperioden 2015-18 (20 dyr). Fellingsprosenten gikk imidlertid litt ned mellom planperiodene (fra 77% til 72% i snitt per periode). Totaluttaket endte 17% under fellingsmålet på 43 dyr. Sett i ettertid ble nok fellingsmålet satt litt for høyt i forhold til målsetning.

Så langt i planperioden (per 15.02.2023) er det registrert en avgang utenom fellingskvote på 6 dyr. Det vil si et gjennomsnitt på 1,5 fallvilt per år. Til sammenligning ble det registrert hhv. 1,5 og 1,3 fallvilt per år i periodene 2015-18 og 2011-14. Påkjørsler har kostet 1 dyr livet i siste planperiode, mot ingen dyr i 2015-18.

Bestandsstatistikken for Jarfjord-Grense Jakobselv tyder på at bestanden er noe redusert gjennom planperioden til et nivå litt under foregående planperiode. «Felt elg per jegerdag» viser store svingninger mellom år, som en må forvente med lite datamateriale. Indeksen hadde en tydelig oppadgående trend fra 2012 og fram til 2019. For siste planperiode er imidlertid gjennomsnittsindeksen lavere enn i perioden 2015-18, noe som indikerer en moderat bestandsnedgang⁶. Fallende fellingsprosent gjennom planperioden (fra 100% til bare 60%) gir støtte til dette. Fallet i «felt elg per jegerdag» i 2020 kan ha sammenheng med økningen i jaktuttak i 2019. I 2022 ble fellingsmålet justert litt ned som følge av den negative bestandsutviklingen.

Når det gjelder fellingsprofilen så har en ikke klart å nå målprofilen. Som i resten av Sør-Varanger ble uttaket av okse høyere enn planlagt. Uttaket av ungdyr/kalv (53%) og av kalv alene (33%) ble i tillegg en del lavere enn det som var satt i målprofilen (minimum 60% og 50%). Det gjennomsnittlige ku/okse-forholdet økte fra 0,8 til 1,1 mellom de to siste planperiodene. Dette er innenfor målsetningen i bestandsplan (1,0 - 1,5). Økt ku/okse-forhold har vært en ønsket utvikling og forventet ut fra den okse-dominerte avskytingen som har vært siden 2018. Andre produktivitetsindekser, som «kalv per ku» og «kalv per kalvku», endte på omtrent samme nivå som i perioden 2015-18. Siste års fellingsprofil avviker i bare liten grad fra profilen for planperioden samlet. Den fortsatt oksedominerte avskytingen i 2022 kan potensielt gi ytterligere økning i ku/okse-forholdet i 2023.

Slaktevekta for kalv ligger på 66 kg i gjennomsnitt for siste planperiode. Dette er godt over gjennomsnittsvekta fra perioden 2015-18 (57 kg). Men antallet dyr som ligger til grunn er lite, og slaktedata må derfor tolkes med varsomhet.

Konklusjon

For planperioden 2019-22 var det satt som mål at elgbestanden i Jarfjord-Grense Jakobselv skulle økes og kjønnsfordelingen skulle dreies mot et ku/okse-forhold mellom 1,0 og 1,5. Sett i forhold til en samlet vurdering av sett-elg-data synes utviklingen i bestandens størrelse ikke å være i samsvar med målet om bestandsøkning. Bestandssammensetningen, med noe høyere andel ku enn okse i bestanden, er derimot i samsvar med bestandsplan.

Utviklingen i slaktevekt for kalv er i samsvar med bestandsplanens mål.

⁶ Vi har også sammenlignet «felt elg per jegerdag» mellom periodene 2015-18 og 2019-22 uten de nye jaktfeltene. Trenden til nedgang var den samme.

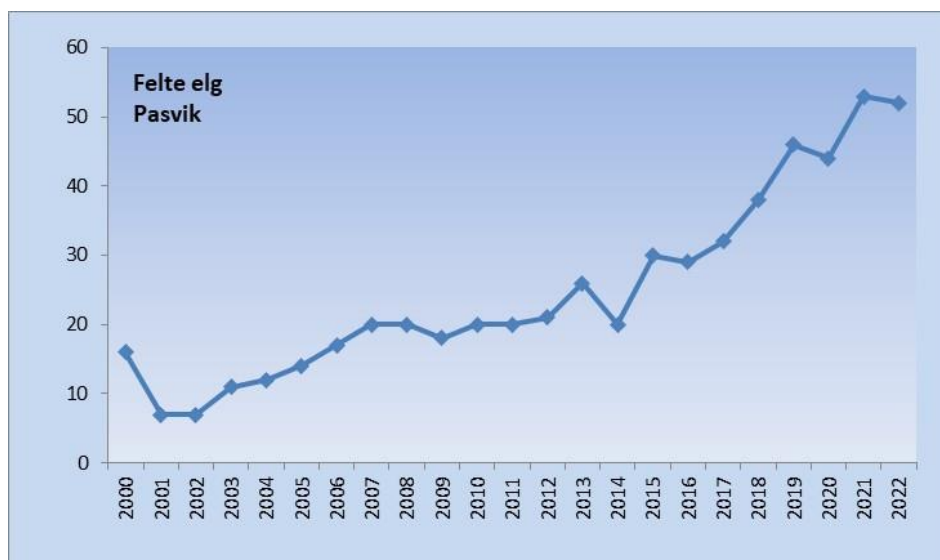
2.5. Delbestand Pasvik

Fellings- og bestandsdata

Datagrunnlaget for sett elg i delbestanden vurderes som stort nok at vi kan bruke indekser fra enkeltår, men med støtte i gjennomsnittsindeks. Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Pasvik bakover i tid.

Tabell 2.5.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Pasvik, perioden 2003-22. Røde tall betyr avvik fra målprofilen.

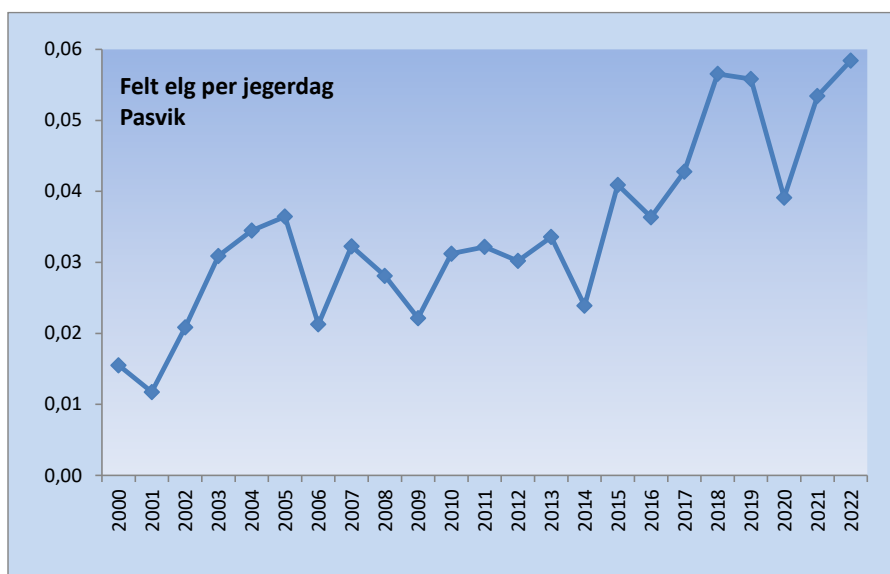
ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				FELLINGSPROFIL				
	fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings-mål	felte totalt	fellings-% kvote	fellings-% mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ungdyr	kalv
2003	3	3		1	6	3		2	1	5	13	10	11	85 %	110 %	Målprofil 2003-06:			
2004	3	2	1	1	6	4		1	1	6	14	10	12	86 %	120 %	<i>max</i>	<i>max</i>	<i>min</i>	<i>min</i>
2005	5		1	1	7	3	2	2		7	15	10	14	93 %	140 %	60 %	15 %	60 %	50 %
2006	10			3	13	4	2	3	2	6	26	22	17	65 %	77 %	Fellingsprofil 2003-06:			
Totalt	21	5	2	6	32	14	4	8	4	24	68	52	54	79 %	104 %	73 %	7 %	67 %	44 %
2007	9	2		3	13	9	3		1	7	27	21	20	74 %	95 %	Målprofil 2007-10:			
2008	6			6	12	6	2	3	1	8	27	21	20	74 %	95 %	<i>max</i>	<i>max</i>	<i>min</i>	<i>min</i>
2009	7			7	14	5	3	1	1	8	28	21	18	64 %	86 %	60 %	15 %	60 %	50 %
2010	2	6		4	12	7		1	3	9	24	19	20	83 %	105 %	Fellingsprofil 2007-10:			
Totalt	24	8		20	51	27	8	5	6	32	106	82	78	74 %	95 %	70 %	10 %	55 %	41 %
2011	7	5		2	15	11	1		2	6	29	23	20	69 %	87 %	Målprofil 2011-14:			
2012	3	4	2	5	15	6	3	2		10	29	23	21	72 %	91 %	<i>max</i>	<i>max</i>	<i>min</i>	<i>min</i>
2013	4	4	2	6	16	7	3	1	1	14	32	26	26	81 %	100 %	60 %	15 %	60 %	50 %
2014	2	6	2	6	16	7	3	1	1	8	32	26	20	63 %	77 %	Fellingsprofil 2011-14:			
Totalt	16	19	6	19	62	31	10	4	4	38	122	98	87	71 %	89 %	71 %	11 %	53 %	44 %
2015		12		7	13	12		3	3	12	32	22	30	94 %	136 %	Målprofil 2015-18:			
2016	3	9		7	13	10	1	2	6	10	36	30	29	81 %	97 %	<i>max</i>	<i>max</i>	<i>min</i>	<i>min</i>
2017	4	9		6	13	15	1	4	3	9	36	30	32	89 %	107 %	70 %	10 %	60 %	40 %
2018	7	7		7	14	16	3	2	1	16	40	36	38	95 %	106 %	Fellingsprofil 2015-18:			
Totalt	14	37		27	53	53	5	11	13	47	144	118	129	90 %	109 %	78 %	4 %	55 %	36 %
2019	8	8		10	18	18	1	4	3	20	50	40	46	92 %	115 %	Målprofil 2019-22:			
2020	9	9		10	18	20		6	1	17	54	48	44	81 %	92 %	<i>max</i>	<i>max</i>	<i>min</i>	<i>min</i>
2021	9	7	3	10	19	12	5	7	7	22	56	48	53	95 %	110 %	60 %	20 %	60 %	40 %
2022	11	8	3	10	22	15	9	1	6	21	56	54	52	93 %	96 %	Fellingsprofil 2019-22:			
Totalt	37	32	6	40	77	65	15	18	17	80	216	190	195	90 %	103 %	72 %	8 %	59 %	41 %

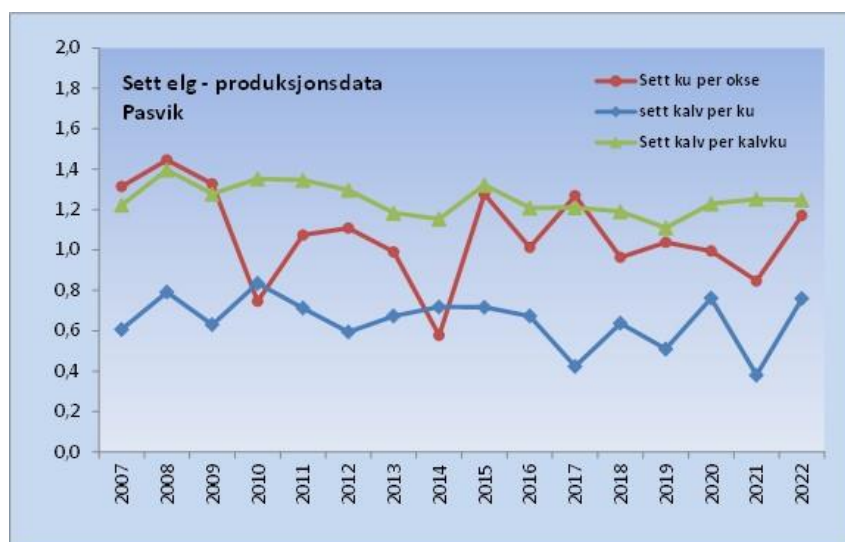
Figur 2.5.1. Felte elg i delbestand Pasvik, perioden 2000-22.

Tabell 2.5.3. Sett elg-data for delbestand Pasvik, perioden 2011-22.

PASVIK	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2011-14	2015-18	2019-22
Antall observasjoner	295	402	335	270	464	468	560	466	840	607	1337	851	1302	1958	3635
Sett elg per jegerdag	0,46	0,57	0,44	0,31	0,60	0,61	0,68	0,68	1,05	0,47	1,31	0,79	0,44	0,64	0,87
Sett elg per 8-timers dag	0,47	0,58	0,43	0,32	0,63	0,61	0,70	0,69	1,23	0,54	1,40	0,96	0,44	0,66	1,00
Felt elg per jegerdag	0,031	0,030	0,034	0,023	0,039	0,036	0,041	0,056	0,048	0,034	0,050	0,048	0,029	0,043	0,044
Felt elg per 8 timers dag	0,032	0,030	0,034	0,024	0,041	0,036	0,043	0,057	0,056	0,039	0,053	0,058	0,030	0,044	0,051
Sett kalv pr ku	0,71	0,59	0,67	0,72	0,72	0,67	0,42	0,64	0,51	0,76	0,38	0,76	0,66	0,60	0,57
Sett kalv pr kalvku	1,35	1,30	1,18	1,15	1,32	1,21	1,21	1,19	1,11	1,23	1,25	1,25	1,25	1,23	1,21
Andel ku med kalv	0,51	0,45	0,56	0,55	0,52	0,54	0,35	0,53	0,46	0,60	0,30	0,57	0,51	0,47	0,45
Sett ku per okse	1,07	1,11	0,99	0,58	1,28	1,01	1,27	0,96	1,04	0,99	0,85	1,17	0,93	1,13	0,98
Andel kalv i bestanden	27 %	24 %	25 %	21 %	29 %	25 %	19 %	24 %	21 %	28 %	15 %	29 %	24 %	24 %	22 %
Andel okse i bestanden	35 %	36 %	38 %	50 %	31 %	37 %	36 %	39 %	39 %	36 %	46 %	33 %	39 %	36 %	39 %

Figur 2.5.3. Felt elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Pasvik, perioden 2000-22.

Figur 2.5.4. Produksjonsindekser (ku per okse - kalv per ku - kalv per kalvku) i delbestand Pasvik, perioden 2007-22.

Tabell 2.5.4. Gjennomsnittlige slaktevekter i Pasvik, perioden 2011-22, og gjennomsnittsvekter per planperiode, perioden 2003-22.

	ÅR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv		kvige		ungokse		ku 2 år+		okse 2 år+	
PASVIK	2011	62,0	6	113,5	2	0,0	0	144,0	1	215,5	11
	2012	65,9	10	0,0	0	127,5	2	169,7	3	176,2	6
	2013	66,6	14	110,0	1	130,0	1	164,3	3	202,0	7
	2014	72,8	8	105,0	1	120,0	1	163,3	3	236,9	7
	2015	63,0	12	128,0	3	99,3	3	0,0	0	194,6	12
	2016	63,8	10	126,7	6	117,5	2	165,0	1	218,2	10
	2017	58,9	9	112,7	3	125,3	4	150,0	1	192,3	15
	2018	65,6	16	135,0	1	143,0	2	165,0	3	231,6	16
	2019	64,3	16	124,3	3	130,5	4	215,0	1	218,5	18
	2020	68,4	17	118,0	1	144,0	6	0,0	0	216,9	20
	2021	68,6	22	125,9	7	121,7	7	195,6	5	215,6	12
	2022	69,0	21	127,7	6	123,0	1	177,7	9	236,1	15
	2003-06	67,8	24	123,3	4	138,9	8	167,8	4	218,6	14
	2007-10	63,0	32	134,0	6	144,6	5	174,5	8	207,9	27
	2011-14	67,0	38	110,5	4	126,3	4	163,6	10	209,7	31
2015-18	63,3	47	124,4	13	120,0	11	162,0	5	209,6	53	
2019-22	67,7	76	125,8	17	131,2	18	186,1	15	221,5	65	

Bestandsmål

I bestandsplanen for 2019-22 var bestandsmålet for delbestand Pasvik at bestanden skulle **holdes stabil** på 2018-nivå (se tabell 2.1.1). En moderat høy produktivitet skulle sikres gjennom å opprettholde et ku/okse-forhold på mellom 1,0 og 1,5 (snittet i perioden 2015-18 var på 1,1, se tabell 2.5.3). Det var videre et mål å opprettholde gode kalvevekter.

Bestandsvurdering

I planperioden 2019-22 ble det i delbestand Pasvik felt til sammen 195 dyr av en tildelt kvote på totalt 216 dyr⁷. Uttaket var 51% høyere enn i perioden 2015-18 (129 dyr) og mer enn en fordobling i forhold til uttaket i den første planperioden 2011-14 (87 dyr). Fellingsprosenten for perioden endte på 90% av kvoten, som var likt som i perioden 2019-22. At fellingsmålet i antall dyr ble overskredet i 5 av 8 år uten at bestanden ble redusert, indikerer at det planlagte fellingsmålet var satt for lavt i forhold til bestandsmålsetningen.

Så langt i planperioden (per 15.02.2023) er det registrert en avgang utenom fellingskvote på 32 dyr, hvorav hele 13 dyr i 2020/21. Det vil si et gjennomsnitt på 8 fallvilt per år. Til sammenligning ble det registrert hhv. 5,3 og 1,8 fallvilt per år i periodene 2015-18 og 2011-14. Påkjørsler har kostet 9 dyr livet i siste planperiode, mot 6 dyr i 2015-18. I tillegg kommer noen bjørnedrepte dyr funnet av SNO, som ikke er registrert i Hjorteviltregisteret.

Bestandsstatistikken for Pasvik tyder på at bestanden har vært i vekst gjennom planperioden, og at bestandens størrelse er på omtrent samme eller litt høyere nivå enn i 2018. Ifølge «felt elg per jegerdag» økte elgbestanden i Pasvik markert i planperioden 2015-18. Veksten hadde sammenheng med forsiktige kvoter og vekstprofiler i avskytingen. Indeksen for 2022 er bare marginalt høyere enn indeksen for 2018, som indikerer at bestanden er på samme eller litt høyere nivå enn i referanseåret 2018. I 2020 var det et kraftig fall i «felt elg per jegerdag», som nok har sammenheng med økning i jaktuttaket i 2019 og 2020. Etter 2020 har så bestandspila pekt klart oppover igjen. Dette på tross av et rekordhøyt uttak i 2021. Det gjenstår å se av bestandsindeksen for 2023 om det like store uttaket i 2022 var tilstrekkelig for å stoppe videre bestandsvekst.

⁷ Opprinnelig plankvote for Pasvik var 200 dyr. De 16 ekstra kvotedyrene som er tildelt er dels ubenyttet kvote som er overført til påfølgende år, og dels en tilleggskvote på 4 dyr som ble innvilget av kommunen i juni 2022.

Når det gjelder fellingsprofilen så har en nesten klart å oppfylle målprofilen. Som i Sør-Varanger for øvrig ble uttaket av okse høyere enn planlagt. Til forskjell fra de to andre delbestandene har derimot uttaket av ungdyr/kalv og av kalv alene vært tilnærmet innenfor målprofilen (minimum 60% og 40%). Det observerte ku/okse-forholdet økte fra 1,0 til 1,2 mellom 2018 og 2022. Dersom vi legger gjennomsnittsindeks for planperiodene til grunn, var det derimot ingen økning i ku/okse-forholdet (endring fra 1,1 til 1,0). Ku/okse-forholdet virker uansett å være innenfor målsetningen i bestandsplan (1,0 - 1,5). Andre produktivitetssindeks, som «kalv per ku» og «kalv per kalvku», har hatt tilsvarende utvikling som sett ku per okse, dvs. en liten oppgang fra 2018 til 2022, eventuelt stabilitet/svak nedgang dersom en legger gjennomsnittsindeks til grunn. Innføring av fridyr og ku på kvoten i siste halvdel av planperioden førte til en femdobling av andelen felte hodyr.

Slaktevekta for kalv ligger på 68 kg i gjennomsnitt for siste planperiode. Dette er en klar økning fra perioden 2015-18 (63 kg).

På bakgrunn av klare tilbakemeldinger fra landbruksinteressene om økende konsentrasjoner av elg på innmark, har FeFo, i samråd med kommune og bestandsplangruppa, iverksatt flere tiltak for redusere bestanden generelt og i tillegg styre uttaket mot problemområdene. Et av tiltakene har vært å øke fellingsmålet ved å sette det lik kvoten. Et annet tiltak har vært å sette ku på kvoten og i tillegg øke antall fridyr. Andre grep har vært å stimulere til flyttinger for å få opp fellingsprosenten, to-periodejakt i problemområdene, og i tillegg flyttinger av jaktlag til disse områdene etter at opprinnelig kvote er tatt ut. I 2022 ble jakta i tillegg forlenget med 2 uker.

Konklusjon

For planperioden 2019-22 var det satt som mål at elgbestanden i Pasvik skulle stabiliseres på 2018-nivå, og at kjønnsfordelingen skulle opprettholdes med et ku/okse-forhold mellom 1,0 og 1,5. Sett i forhold til en samlet vurdering av sett-elg-data synes utviklingen i bestandens størrelse og sammensetning å være i rimelig bra samsvar med bestandsmålene. Vi legger da til grunn at bestandsindeksen for 2022 var tilnærmet lik som i 2018. At bestanden gjennom planperioden og helt fram til siste år har tendert mot vekst er tatt med i vurderingen av nytt fellingsmål og ny kvote.

Utviklingen i slaktevekter, med økte vekter for både kalv og eldre dyrekategorier, er også i samsvar med bestandsplanens mål.

3.0. Plan for 2023-26 – mål og virkemidler

3.1. Mål for planperioden

Det er satt opp følgende **hovedmål** og **delmål** for planperioden 2023-26:

- Elgbestanden i Sør-Varanger-stammen skal forvaltes slik at beitegrunnet ikke overbelastes, verken på kort eller lang sikt.
- Ulemper for samfunn og miljø i form av trafikkulykker samt elg i tettbygd strøk skal begrenses til et minimum. Utfordringer med elg i boligområder og på innmark bør primært løses gjennom ordinært jaktuttak.
- Bestanden skal produsere et overskudd som kan høstes ved jakt til gode for befolkningen og grunneier.
- Det skal tas hensyn til lokale forhold og legges opp til en differensiert forvaltning av den enkelte delbestand (vald). Bestandsstørrelsen i det enkelte vald skal endres slik det framgår av bestandsmålene for hvert vald (delbestand) (se kapittel 3.4).

3.2. Avskytingsmodell

En elgbestands størrelse og sammensetning styres i all hovedsak av uttaket gjennom jakt. Gjennom regulering av beskatningstrykket på bestanden som helhet, og på de enkelte kjønns- og aldersgruppene i bestanden, skal bestandsplanens målsetning for hvert enkelt vald oppnås.

Finnmarkseiendommen har siden 2003 brukt en målrettet avskytingsmodell som er basert på maksimum og minimum uttak av ulike kategorier dyr (se tabell 3.2.1). Gitt et definert bestandsmål, så gir modellen en prosentvis fordeling av hva som kan tas ut av okser og voksne kyr (maksimumsandel) og hva som bør tas ut av ungdyr og kalv (minimumsandel). Denne målsatte prosentfordelingen kalles for «målprofil», mens det faktiske uttaket som målprofilen skal sammenlignes med betegnes «fellingsprofil».

Tabell 3.2.1. Modell for avskyting basert på maksimum og minimum uttak av ulike kategorier dyr.

Mål for	Maksimumsandel		Minimumsandel	
	okse 1,5+ ¹	ku 2,5+ ²	kalv/ungdyr ²	kalv ²
Økning i bestanden	60 %	15 %	60 %	50 %
Stabil bestand	60 %	20 %	50 %	30 %
Reduksjon i bestand	55 %	30 %	40 %	25 %

1 Antall felte okser 1,5 år+ i % av antall felte dyr 1,5 år+ totalt.

2 Antall felte dyr av gitt kategori i % av antall felte dyr totalt.

Vi viser til rammeplanens kapittel 3 for en nærmere beskrivelse av avskytingsstrategier generelt og den valgte avskytingsmodellen spesielt.

3.3. Avskytingsplaner

Finnmarkseiendommen har i det følgende laget en avskytingsplan for hver av de 3 delbestandene (valdene) i Sør-Varanger bestandsplanområde. Avskytingsplanene tar utgangspunkt i nåværende bestandsstatus (se kapitlene 2.3, 2.4 og 2.5), kommunens målsetninger (se kapittel 3.1) og en valgt avskytingsmodell (se kapittel 3.2 og rammeplan kapittel 3).

Avskytingsplanen legger opp til underbeskatning av delbestandene i Neiden-Munkefjord og Jarfjord-Grense Jakobselv, hvor målsetningene er økning i varierende grad. For delbestanden i Pasvik legges det opp til stabilisering. En av årsakene til overbeskatningen som skjedde i Sør-Varanger fram til omkring årtusenskiftet var at hoveddelen av jaktuttaket ble konsentrert på voksne dyr. Siden den

første bestandsplanen, som kom i 2003, har derfor en stor del av uttaket vært lagt på årskalv. Selv om det i Sør-Varanger skjer et visst tap av kalv til bjørn, og denne avgangen kommer på toppen av jaktuttaket, gir ikke dette grunn til redusere kalveandelen på kvoten. I den følgende avskytingsplanen er det derfor lagt opp til å videreføre den høye andelen kalv i uttaket. En slik avskytingsstrategi vil gi grunnlag for en produktiv bestand med en relativt stabil bestandsutvikling, samtidig som sjansene for å overbeskatte bestanden er små.

I foregående planperiode var det et mål å øke ku/-okseforholdet i alle 3 delbestander, slik at det kom over 1,0. Lavt uttak av voksen ku over flere år har bidratt til at ku/okse-forholdet nå er innenfor målsetningen (mellom 1,0 og 1,5) for alle delbestander. Fortsatt stor overvekt av okse i avskytingen vil på sikt kunne føre til underskudd på okser, med de konsekvenser det kan få for bestandens produktivitet. Vi mener likevel at det i Neiden-Munkefjord og særlig i Jarfjord-Grense Jakobselv fortsatt er grunnlag for å spare voksen ku og øke ku/okse-forholdet litt. Derfor legges det inntil videre opp til fortsatt lavt uttak av ku i disse to delbestandene. For ikke å havne i motsatt «grøft», med okseunderskudd i bestanden, bør kjønnsfordelingen overvåkes fortløpende. Dersom det oppstår skjjevheter bør disse fortrinnsvis søkes rettet opp gjennom noe større uttak av kviger og unge kyr. For Pasvik mener vi det er grunnlag for å ta ut en del ku. For å sikre et visst uttak av ku har vi fordelt fastkvoten nokså likelig mellom okse og fridyr/ku. Dersom det bare skytes okse på fridyrkvote kan en seinere vurdere enda større kuandel på kvoten på bekostning av antall fridyr.

I planen er det lagt opp til en begrenset økning i det årlige uttaket i Pasvik. Så lenge dette skjer i kombinasjon med fortsatt høy andel kalv tror vi ikke kvoteøkningen vil gå på akkord med stabiliseringsmålsetningen. For å styrke beredskapen i forhold til elg på innmark i Pasvik er det i plankvoten også tatt inn en ekstra «beredskapskvote» på 20 dyr, som øremerkes uttak av blant annet innmarkselg i Pasvik. Dette vil forhåpentligvis gi en mer forutsigbar og smidig prosedyre når det eventuelt blir behov for ekstraordinært uttak. For å sikre lokal forankring vil utløsning av ekstra kvote på dette grunnlag skje i samråd med beredskapsgruppa. FeFo vil forøvrig vurdere nye rutiner for hvordan en slik ekstrakvote eventuelt skal tildeles. Et alternativ kan være salg av dagskort. Tiltaket med ekstrakvote bør evalueres fortløpende gjennom planperioden.

Et av forslagene under den siste elgjakhøringen er at småkalv med slaktevekt under 50 kg skal være gratis og ikke belaste jaktlagets kvote. Dersom forslaget går gjennom vil FeFo ha behov for en ekstrakvote for bruk på slike «skrapkalv». FeFo ser for seg at den ovennevnte beredskapskvoten også skal kunne brukes på småkalver.

AVSKYTINGSPLAN FOR NEIDEN-MUNKEFJORD

Bestandsmål: Elgbestanden i Neiden-Munkefjord skal i planperioden 2023-26 økes moderat.

Fellingsmål og kvote: Ut fra erfaringene fra foregående planperioder antar vi at et årlig uttak på 21 dyr vil kunne oppfylle målet om moderat økning i bestanden. Gitt en forventet felling på 80% av kvoten, vil et uttak på inntil 21 dyr kunne oppnås med en årlig kvote på 26 dyr. For 4-årsperioden må FeFo derfor søke om en kvote på **104 dyr** fra Sør-Varanger kommune for dette valdet.

Bestandsstruktur: En moderat produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på **1,0-1,5**.

Målprofil: Fellingsresultatet av de ulike kategorier av dyr skal holdes innenfor følgende ramme:

Maksimum uttak av okser (1,5 år+)	70 %	(av alle felte dyr 1,5 år+)
Maksimum uttak av eldre kyr (2,5 år+)	10 %	(av alle felte dyr)
Minimum uttak av kalv/ungdyr	60 %	(av alle felte dyr)
Minimum uttak av kalv	40 %	(av alle felte dyr)

Kvote 1. år: For å oppnå fellingsmål på 21 dyr og målprofilen over kan den årlige kvoten på 26 dyr fordeles som følger det første året:

$$4 \text{ fridyr} + 8 \text{ okser} + 4 \text{ ungdyr} + 10 \text{ kalver} = 26 \text{ dyr}$$

Kvoten fordeles første året på 13 jakttilbud (fordelt på 12 jaktfelt). Påfølgende år må kvoten eventuelt justeres for å holde fellingsresultatet innenfor målprofilen.

Slaktevekter: Kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt skal opprettholdes.

AVSKYTINGSPLAN FOR JARFJORD-GRENSE JAKOBSELV

Bestandsmål: Elgbestanden i Jarfjord-Grense Jakobselv skal i planperioden 2023-26 økes.

Fellingsmål og kvote: Ut fra erfaringene fra foregående planperioder, der nye områder ble innlemmet i valdet, antar vi at uttak på 9 dyr vil kunne oppfylle målet om økning i bestanden. Gitt en forventet felling på 80% av kvoten, vil et uttak på inntil 9 dyr kunne oppnås med en årlig kvote på 11 dyr, hvorav 1 dyr avgis årlig til privatfeltet Storslåttent/Tofte. For 4-årsperioden må FeFo derfor søke om en samlet kvote på **44 dyr** fra Sør-Varanger kommune for dette valdet.

Bestandsstruktur: En moderat produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på **1,0-1,5**.

Målprofil: Fellingsresultatet av de ulike kategorier av dyr skal holdes innenfor følgende ramme:

Maksimum uttak av okser (1,5 år+)	60 %	(av alle felte dyr 1,5 år+)
Maksimum uttak av eldre kyr (2,5 år+)	10 %	(av alle felte dyr)
Minimum uttak av kalv/ungdyr	60 %	(av alle felte dyr)
Minimum uttak av kalv	50 %	(av alle felte dyr)

Kvote 1. år: For å oppnå fellingsmål på 9 dyr og målprofilen over kan den årlige kvoten på 11 dyr fordeles som følger det første året:

$$1 \text{ fridyr} + 5 \text{ okser} + 5 \text{ kalver} = 11 \text{ dyr}$$

Kvoten fordeles første året på 6 jakttilbud medregnet privatfeltet Storslåttent-Tofte, som får okse første år. Påfølgende år må kvoten eventuelt justeres for å holde fellingsresultatet innenfor målprofilen.

Slaktevekter: Kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt skal opprettholdes.

AVSKYTINGSPLAN FOR PASVIK

Bestandsmål: Elgbestanden i Pasvik skal i planperioden 2023-26 stabiliseres på 2022-nivå samtidig som konsentrasjonen av elg på innmark skal holdes på akseptabelt nivå.

Fellingsmål og kvote: Ut fra erfaringene fra foregående planperioder antar vi at et årlig uttak på 60 dyr vil kunne oppfylle målet om stabil bestand. Gitt en forventet felling på 90% av kvoten, vil et uttak på inntil 60 dyr kunne oppnås med en årlig kvote på 66 dyr. For 4-årsperioden må FeFo derfor søke om en kvote på **264 dyr** fra Sør-Varanger kommune for dette valdet.

Bestandsstruktur: En moderat produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på **1,0-1,5**.

Målprofil: Fellingsresultatet av de ulike kategorier av dyr skal holdes innenfor følgende ramme:

Maksimum uttak av okser (1,5 år+)	60 %	(av alle felte dyr 1,5 år+)
Maksimum uttak av eldre kyr (2,5 år+)	20 %	(av alle felte dyr)
Minimum uttak av kalv/ungdyr	60 %	(av alle felte dyr)
Minimum uttak av kalv	40 %	(av alle felte dyr)

Kvote 1. år: For å oppnå fellingsmål på 60 dyr og målprofilen over kan den årlige kvoten 66 dyr fordeles som følger det første året:

$$8 \text{ fridyr} + 4 \text{ kyr} + 12 \text{ okser} + 12 \text{ ungdyr} + 30 \text{ kalver} = 66 \text{ dyr}$$

Kvoten fordeles første året på 24 jakttilbud (fordelt på 19 jaktfelt). Påfølgende år må kvoten eventuelt justeres for å holde fellingsresultatet innenfor målprofilen.

Slaktevekter: Kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt skal opprettholdes.

BEREDSKAPSKVOTE

I tillegg avsettes en beredskapskvote på **20 dyr** for hele Sør-Varanger. Kvoten kan brukes på små kalver (under 50 kg), uttak på Kirkeneshalvøya og ekstrauttak i Pasvik ved behov. FeFo kan utløse beredskapskvoten i samråd med bestandsplangruppa.

3.4. Andre tiltak

1) Beitegranskning i Pasvik

Det er et ønske for planperioden å få gjennomført en beitegranskning i Pasvik for å kartlegge vinterbeitetrykket. Tiltaket var også satt opp i foregående plan, men ble ikke gjennomført. I kommende planperiode vil FeFo undersøkte om det lar seg gjøre å koble en slik beitegranskning mot et større prosjekt for vegetasjonskartlegging av hele Finnmark, som er under planlegging.

I forrige plan var det også et ønske om å sette i gang et merkeprosjekt for kartlegging av elgens trekk mønster i Sør-Varanger, samt ønske om å kartlegge trekk fra russisk side av grensa mot Jarfjord og Grense Jakobselv. Tiltakene ble ikke gjennomført. Bestandsplangruppa vurderer det som uaktuelt gjennomføre et nytt merkeprosjekt, dels fordi det foreligger mye kunnskap om trekket inn i Pasvik allerede gjennom NIBIOs registreringer, og dels fordi det per nå er uaktuelt å ha GPS-merking på trekkende elg som skal via Russland.

2) Reingjerder, viltporter og lignende

Reingjerder (og andre gjerder) kan fungere som trekkbarrierer for elg, spesielt for kalv. Videre viser fallviltstatistikken nesten årlige tap av elg som går seg fast i gjerder og lignende. Det er et ønske for planperioden å få i gang dialog/samarbeid med reindriften for å etablere bedre rutiner for åpning og stengning av viltporter i reingjerder. Tiltaket var også satt opp i foregående plan. Kommunen og lokale jegerforeninger vil ha et hovedansvar her.

3) Jakt på Kirkeneshalvøya

Kirkeneshalvøya er i dag fredet mot all jakt («dyrelivsfredningsområde»). Elg som befinner seg i og nær bebyggelse innenfor fredningsområdet byr årlig på utfordringer for både trafikk og befolkning. For å redusere elgbestanden i området har kommunen, med støtte fra lokale jeger- og fiskeforeninger, hatt som mål å få etablert tilnærmet ordinær jakt i hele eller deler av fredningsområdet. Så langt har kommunen ikke hatt ressurser til å følge dette opp. Tiltaket videreføres derfor i ny plan. I første omgang følger FeFo opp saken i forhold til Statsforvalteren. I kvotesøknaden er det dessuten lagt inn en beredskapskvote, som blant annet kan brukes på eventuelt uttak av elg på Kirkeneshalvøya.

4) Siktryddingstiltak

Det ble foreslått i bestandsplangruppa at FeFo kunne kombinere tynning/avvirkning i Pasvikdalen med siktrydding langs vei (fylkesvei 8850). FeFo har tidligere gjennomført slik kombinert tynning/siktrydding i begrenset omfang på enkelte steder (f.eks. over Elgryggen og sør for Melkefoss). FeFo har imidlertid ingen konkrete planer om å gjøre tynning/siktrydding langs vei i større omfang. Ansvar for siktrydding langs fylkesvei ligger hos fylkeskommunen, mens ansvaret for riksveier ligger hos Statens Vegvesen.

5) Kartlegging av tap av elg til bjørn

Bjørn antas å være en viktig tapsårsak for elg i Sør-Varanger. De fleste funn av potensielt bjørnedrepte elg registreres i dag bare i Rovbasen, og ikke som fallvilt i Hjorteviltregisteret. Ifølge SNO dreier det seg om anslagsvis om 2-4 dyr per år. Det er kommunens oppgave å legge fallvilt inn i Hjorteviltregisteret. Kommunen bør derfor ta kontakt med SNO for å etablere rutiner for registrering av nye (og evt. eldre) kadaverfunn i Hjorteviltregisteret.

6) Endringer av jaktfeltgrenser og valdgrense

Når FeFo oppretter jaktfelt har det vært vanlig praksis at annen privat eiendom innenfor jaktfeltets yttergrenser inngår som del av jaktfeltet. Jaktkontrakten gir imidlertid kun adgang til å jakte på FeFo-grunn innenfor tildelt jaktfelt. Jaktlaget er videre pålagt å gjøre seg kjent med eiendomsforholdene i eget jaktfelt. Jaktlag kan få tilgang til jakt på privat grunn innenfor jaktfeltet dersom det foreligger en skriftlig avtale mellom FeFo og den private grunneieren.

I Neiden, Munkefjord, Storskog og Jarfjordbotn er det en del arealer som hittil ikke har vært del av noe jaktfelt. Disse arealene omfatter både FeFo-grunn og private eiendommer. For kommende planperiode har lokale brukerforeninger fremmet forslag til endringer av jaktfeltgrenser, som innebærer at disse arealene tas inn i tilstøtende jaktfelt. For en mest mulig lik praksis på hele Finnmarkseiendommen har FeFo fulgt opp disse forslagene og inkludert disse arealene i tilstøtende jaktfelt.

De viktigste grenseendringene er følgende (se kartlenke⁸):

- felt 12-Skrukkebukta i delbestand Pasvik deles i feltene 12A-Skrukkebukta og 12B-Bjørnelvdalen.
- felt 13-Munkelva øvre i delbestand Neiden-Munkefjord deles i feltene 13A-Rajapää/Rádjoaivi og 13B-Munkelva øvre.
- felt 23-Grense Jakobselv i delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv utvides nordover til Kobbholmfjorden (området Reinsjøfjellet).
- felt 25B-Karpedalen vest i delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv utvides nordøstover til Varangerfjorden (området Store Kobbholmvatn/Jarfjordfjellet nord).

De to sistnevnte grenseendringene innebærer at valdgrensa for Jarfjord-Grense Jakobselv utvides nordover. Noen av grenseendringene i Neiden-Munkefjord-valdet medfører også mindre justeringer av valdgrensa. I henhold til hjorteviltforskriftens § 11 må disse endringene i valdgrenser godkjennes av kommunen.

I planperioden 2019-22 åpnet FeFo for elgjakt i to nye jaktfelt (Skogerøya og Ropelv), som begge ble innlemmet i delbestand Jarfjord-Grense Jakobselv. I 2022 ble Ropelv-feltet slått sammen med Stordalen-feltet.

⁸ <https://kart.storviltportalen.no/fefo>

4.0. Søknad

Søknad

Finnmarkseiendommen viser til

- Bestandsplan for elg for Sør-Varanger bestandsplanområde, perioden 2023-26 (vedlagt).
- *Forskrift om forvaltning av hjortevilt* av 08.01.2016 §§ 11-17.

Finnmarkseiendommen søker med dette **Sør-Varanger kommune** om

- godkjenning av bestandsplan for Sør-Varanger bestandsplanområde for perioden 2023-26, inkludert delplaner for valdene Neiden-Munkefjord, Jarfjord-Grense Jakobselv og Pasvik.
- godkjenning av nye valdgrenser for Jarfjord-Grense Jakobselv og Neiden-Munkefjord (se beskrivelse og kartlenke i kapittel 3.4 pkt. 6).
- fellingskvote på **412 frie dyr** for perioden 2023-26, fordelt med 104 dyr til Neiden-Munkefjord, 44 dyr til Jarfjord-Grense Jakobselv og 264 dyr til Pasvik.
- ekstra beredskapskvote på **20 frie dyr** for perioden 2023-26, som kan brukes på kalv under 50 kg, og eventuelt til ordinært uttak på Kirkeneshalvøya og ekstraordinært uttak i Pasvik.
- adgang til å overføre **inntil 10%** av fellingstillatelsene mellom år.

Alta 17.02.2023

Finnmarkseiendommen
v/ Anders Aarhun Ims & Kristin Hornset e.f.

Saksbehandling

Plan godkjent av Sør-Varanger kommune i møte 23.03.2023 (jf. kommunestyrets vedtak i sak 23/386).